2026/1551

10.7.2026 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2026/1551 НА КОМИСИЯТА

от 9 юли 2026 година

за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на подновяването на временното изключване на офертите за доставки на водород с произход от Руската федерация или Република Беларус от участие в механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011, (ЕС) 2017/1938, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2022/869 и на Решение (ЕС) 2017/684 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 715/2009 ([1]), и по-специално член 54, параграфи 1 и 2 от него,

като има предвид, че:

(1) Комисията създаде посочения в член 52 от Регламент (ЕС) 2024/1789 механизъм за подпомагане на развитието на пазара на водород (наричан по-долу за краткост „механизмът“), който трябва да се изпълнява в рамките на дейностите на Европейската водородна банка ([2]). Механизмът започна да действа през юли 2025 г. Механизмът има за цел да повиши прозрачността на търсенето, предлагането, потоците и цените на водорода. Тя играе координираща роля, като свързва, обработва и предоставя достъп до информация относно търсенето и предлагането на водород от възобновяеми източници и водород с малък въглероден отпечатък и деривати на водорода, подадена от: изкупвачи, установени в Съюза; Договарящите се страни от Енергийната общност; както и вътрешни за ЕС и международни доставчици. Механизмът трябва да се прилага и да функционира в съответствие с правилата на Съюза в областта на конкуренцията, по-специално с членове 101 и 102 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(2) „Доставка на водород“ означава продажбата, включително препродажбата, на клиенти на водород, включително под формата на течни органични носители на водород или течен водород и дериватите на водорода, включително амоняк или метанол ([3]).

(3) Русия и Беларус произвеждат значителни количества водород на основата на изкопаеми горива, както и деривати (като например амоняк). Налице е и потенциал за значителни продажби и доставки на водород от възобновяеми източници, на водород с малък въглероден отпечатък и на техните деривати, с произход от Русия и Беларус. Не е изключено някои от тези количества водород и деривати на водорода да бъдат изнасяни, включително за Съюза.

(4) Опитът с енергийните доставки от Русия и Беларус показа, че Русия експлоатира зависимостта на Съюза от извършвания от нея износ на енергийни ресурси като средство за манипулиране и упражняване на принуда. Русия системно злоупотребяваше със зависимостите в ущърб на икономиката и икономическата сигурност на Съюза и използваше отношенията си с партньори от Съюза в областта на енергийните доставки, за да манипулира пазарите и да отслаби сигурността на доставките за Съюза.

(5) Има риск Русия и Беларус да се опитат да установят подобни стопански отношения и зависимости във връзка с износа на водород от възобновяеми източници, на водород с малък въглероден отпечатък и на техните деривати за Съюза, които биха могли да се използват за манипулиране на пазарите.

([1]) ОВ L, 2024/1789, 15.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj.

([2]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Европейската водородна банка (COM(2023) 156 final, 16.3.2023 г.).

([3]) Член 2, точка 28 от Директива (ЕС) 2024/1788 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно общите правила за вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на Директива (ЕС) 2023/1791 и за отмяна на Директива 2009/73/ЕО (ОВ L, 2024/1788, 15.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

(6) Ако се разреши доставките с произход от Русия или Беларус да се предлагат чрез механизма, това ще даде възможност на тези две държави да спечелят значително присъствие на пазара на Съюза, което ще улесни опитите им за манипулиране на зараждащия се пазар на водород.

(7) Тъй като водородът често се използва от големи промишлени клиенти и пазарът на водород се характеризира с много по-малка ликвидност в сравнение с пазара на природен газ, създаването на нови зависимости от доставки от Русия или Беларус би позволило на тези държави да продължат стратегията си спрямо Съюза, която се изразява в застрашаване на сигурността на доставките посредством манипулиране на пазарите, прекъсване на доставките или други форми на използване на енергийните доставки като оръжие.

(8) Въпреки че въпросните рискове съществуват дори и при по-малки дялове от цялостните количества, участието на оферти за доставки на водород с произход от Русия и Беларус в механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород може да засили значително присъствието и ролята на тези две държави на пазара на водород в Съюза. Това би подронило усилията на Съюза, насочени към постепенно премахване на зависимостта му от вноса на енергийни ресурси от Русия ([4]) и към избягване на нови зависимости от енергийните доставки от тези държави ([5]).

(9) На 22 юли 2025 г. Комисията прие Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1486 ([6]), с което изключи за срок от една година от събирането чрез механизма на оферти за доставки на водород с произход от Русия или Беларус.

(10) Предвид геополитическата ситуация и като се отчете, че рисковете, свързани с енергийните доставки от Русия и Беларус, продължават да съществуват, е необходимо да се поднови временното изключване на оферти за доставки на водород с произход от Руската федерация или Беларус от участие в механизма, за да се защитят основните интереси на Съюза в областта на сигурността и на сигурността на доставките.

(11) Подновяването на временното изключване не би нарушило неоправдано правилното функциониране на вътрешния пазар на водород и не би подкопало сигурността на доставките за Съюза или негова държава членка, по-специално защото пазарът на водород в Съюза тепърва се заражда и доставките от Русия и Беларус са много ограничени. Освен това подновяването на временното изключване е съобразено с принципа на енергийна солидарност ([7]), защото се предприема в интерес на Съюза по отношение на механизма и не оказва неоправдано въздействие върху правата на държавите членки или техните икономически оператори да търгуват с водород, включително водород от възобновяеми източници и водород с малък въглероден отпечатък, и с неговите деривати с трети държави извън доброволния механизъм. Настоящото решение се взема и в съответствие с правата и задълженията на Съюза или на държавите членки по отношение на трети държави.

(12) В съответствие с член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1789 Комисията надлежно информира Европейския парламент и Съвета за своята оценка и има право да предложи настоящото решение да бъде подновено, ако това е обосновано, също и с оглед на съгласуването на мярката с други политики на Съюза, като например пътната карта REPowerEU ([8]), която има за цел да се постигне допълнителен напредък по отношение на независимостта на Съюза от руската енергия чрез мерки в подкрепа на постепенното преустановяване на енергийния внос на газ, ядрени горива и нефт, за да се намалят рисковете от използване на енергийните доставки като оръжие, и с Регламент (ЕС) 2026/261 на Европейския парламент и на Съвета ([9]),

([4]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „План REPowerEU“ (COM(2022) 230 final, 18.5.2022 г.).

([5]) Съображение 71 от Регламент (ЕС) 2024/1789.

([6]) Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1486 на Комисията от 22 юли 2025 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на временното изключване на офертите за доставки на водород с произход от Руската федерация или Беларус от участие в механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород (ОВ L, 2025/1486, 23.7.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1486/oj).

([7]) Вж. решението на Съда от 15 юли 2021 г. по дело Германия/Полша, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, точка 71.

([8]) Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Пътна карта за прекратяване на вноса на енергийни ресурси от Русия“, COM(2025) 440 final/2, 12.5.2025 г.

([9]) Регламент (ЕС) 2026/261 на Европейския парламент и на Съвета от 26 януари 2026 година за постепенно прекратяване на вноса на руски природен газ и подготвяне на постепенното прекратяване на вноса на нефт, за подобряване на мониторинга на възможната енергийна зависимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938 (ОВ L, 2026/261, 2.2.2026 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/261/oj).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Офертите за доставки на водород с произход от Руската федерация или от Република Беларус се изключват от събирането на оферти чрез механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород до 30 юли 2027 г.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 9 юли 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN